

Från linfrö till vacker textiltapet

Redan i förhistorisk tid användes lin som spånadsmaterial. Bevarade inristningar visar, vilken utbredning linberedningen nått hos de gamla egyptierna, och ännu i våra dagar kan man beundra de spindelfina trådar, av vilka svepningarna kring mumierna förfärdigats. I Egypten var det inte tillåtet för vem som helst att använda linnedräkter. Det var förbehållet faraonerna och det högre prästerståndet. Över linet har alltid svävat en förnämlig, rent av religiös anda, och i gamla testamentet finner man på flera ställen linet omnämnt i samband med den religiösa kulten. Bland annat var det strängt förbjudet att sammanblanda lin och ull i en vävnad.

Rivning av lin (Belgien – Holland)

Från orienten spred sig användningen av linnevaror till Rom. De förbehölls där den högre aristokratin. Romarna nöjde sig icke endast med att bära snövita mantlar och togor av lin, utan de lät även färga dem i purpur. Fint linne och purpur var tecken på förnämhet och rikedom.

Torkning av vattenrötat lin

Framställningen och bruket av linnevaror spred sig snabbt över hela det gamla romerska riket och utbredde sig över Spanien till de romerska och germanska länderna och de brittiska öarna. I Flandern, det nuvarande Belgien och Holland, i norra delen av Frankrike, i England och så småningom även på Irland gick linodling, linberedning och förädling hand i hand med varandra.

I vårt land har man kunnat spåra att vävda klädesplagg användes redan under den äldre bronsåldern och möjligen ännu tidigare. Linet var den råvara, som då i främsta rummet kom ifråga. Förarbetet av lin var huvudsakligen anförtrott kvinnorna och det är inte utan grund, som den kvinnliga delen av människosläktet av ålder benämns "spinnisidan".

Linplantan

Det är inte allt lin, som odlas för spånadens skull. I Sydamerika och på Ukrainas steppeland odlas ett kort, flersträngt lin för fröets skull och för utvinning av foderkakor och linolja.

Det lin som används för spånad, har en betydande längd och växer i allmänhet med endast en stängel, som först grenar sig i toppen. Det frö, som de små ljusblå eller vita blommorna avsätter, har endast nödortfött fått mogna, då linet ryckes upp från åkern. I Västeuropa ryckes linet i regel från mitten av juli. Skörden är i regel avslutad under augusti.

Lin avsett för industriell beredning ryckes praktiskt taget endast med maskin. Handryckning förekommer dock fortfarande på sina håll utomlands. Ytterst på ett linstrå ligger en

tunn hinna (epidermis), vilken övergår i en mäktigare vävnad, som för enkelhetens skull kallas barkvävnaden. Inbäddad i denna ligger ett 30-tal strängar av mycket långsmala, nästan sammanväxta celler av cellulosa-fiberknippen. Större delen av strået utfylles därefter av en vedvävnad. Det är endast cellulosa-fiberknipporna som har något textilt värde. Fiberknipporna består i genomskärning av 15–30 enkla celler med en längd från några millimeter upp till 100 mm. Medellängden är ca 20–30 mm och tjockleken 0,02–03 mm.